

Utrikesdepartementet
Enheten för Internationell Handelspolitik och
EU:s Inre Marknad (UD-HI)

Svar på remiss med diarienummer UD2022/12161 - Europeiska kommissionens förslag till ett krisinstrument för den inre marknaden

Ericsson har ombetts svara på Utrikesdepartementets remiss avseende Europeiska kommissionens förslag till ett krisinstrument för den inre marknaden. Förslaget syftar till att säkerställa tillgång till kritiska varor och tjänster och att motverka avbrott i leveranskedjor i händelse av en ny kris i Europa. Målet är att upprätthålla den fria rörligheten för varor och tjänster, inklusive personer, även i en krissituation, genom en ny struktur och ett nytt regelverk för risk- och krishantering.

1 Övergripande synpunkter

Ericsson ställer sig positivt till Kommissionens förslag som helhet eftersom förslaget övergripande syftar till att säkra leveranskedjor, upprätthålla den fria rörligheten så långt möjligt och att gemensamma spelregler kommer till stånd för hur EU:s medlemsstater får agera i händelse av en ny kris i Europa.

Ericsson anser att det främsta mervärdet av förslaget är att ett ramverk skapas på förhand som kan förebygga att liknande situationer och restriktioner som under Covid-19 pandemin inte uppstår i framtiden. I och med förslaget kommer det att införas nya tydliga former och strukturer samt ett nytt regelverk för samordning, lägesutvärderingar, riskbedömningar, inhämtning av information och en lista över sådana icke tillåtna åtgärder som riskerar att inverka menligt på den fria rörligheten för varor och tjänster. Förslaget kommer förhoppningsvis att skapa förutsägbarhet och en harmonisering av vad medlemsstater får lov att vidta för åtgärder i händelse av kris.

2 Specifika synpunkter

- **Skäl 8 – Beaktansvärda skäl**

Skäl 8 behandlar vad som kan anses vara beaktansvärda skäl i allmänhet vid tillämpningen av denna framtida förordning, skäl som t.ex. rör kritiska samhällsfunktioner. Förslaget skulle dock med fördel även kunna inkludera vikten av att beakta arbetstagares säkerhet och välbefinnande. För Ericsson som företag står de anställda i centrum och att värna deras hälsa, liv och säkerhet ute på potentiellt farliga arbetsplatser, som t.ex. vid klättring i höga master m.m., är avgörande. Kriser kan ibland medföra att medarbetares hälsa, liv och säkerhets sätts på spel för att utföra sådant arbete som anses samhällskritiskt. Dessa värden bör också beaktas när tillhandahållandet av kritiska varor och samhällskritiska tjänster ter sig oundgängliga. Alla eventuella riskbedömningar och sårbarhetsanalyser bör präglas av en sådan säkerhetsdimension. Detta blir än mer viktigt om diskussionen kring förslaget skulle utvidgas till att också inbegripa ett krav på att säkerställa tillhandahållandet av tjänster vid äventyr av böter.

- **Artikel 9-10 och 14-15 – tidsbegränsningar**

Ericsson välkomnar att tiderna för motsvarande stabsläge och krisläge begränsas till maximalt sex månader, med en möjlighet till förlängning om ytterligare sex månader. En sådan bestämmelse medför förutsägbarhet och möjliggör att ekonomiska aktörer kan planera sin verksamhet.

- **Artikel 16, p. 3, 4 och 5 – allmänna krav under ett krisläge**

Ericsson välkomnar ambitionen att undvika onödiga administrativa bördor och att företagen ska informeras om alla åtgärder som begränsar den fria rörligheten för varor, tjänster och personer, inklusive arbetstagare och tjänstetillhandahållare. Det är också viktigt med en fortsatt dialog med näringslivet i händelse av en kris, vilket också stadgas i förslaget. Bestämmelserna - såsom de är utformade i punkterna 4 och 5 i artikel 16 - talar dock om att informationen ska tillhandahållas *före restriktionernas ikraftträdande* utan någon närmare angivelse av hur långt i förväg detta ska ske. Detta skulle åtminstone i teorin kunna innebära att det räcker med att informera ekonomiska aktörer dagen före ikraftträdandet. Det är förstås försvarbart att korta ledtider kan uppstå under en kris, men Ericsson ser gärna att någon form av skyndsamhetskrav ställs på berörda myndigheter och medlemsstater att informera näringslivet så snart omständigheterna tillåter eller motsvarande.

Alla restriktiva åtgärder som övervägs och ikraftträdandet av dessa bör ses i ljuset av *behovet för ekonomiska aktörer att hinna anpassa sig och utveckla beredskapsplaner, göra riskbedömningar samt lösa eventuella leveransproblem i varukedjan*. Ericsson anser därför det rimligt att i lagtexten också ställa krav på att tiden och behovet för näringslivet att anpassa sig till nya restriktioner ska vägas in när en medlemsstat överväger nya restriktioner.

- **Artikel 17 – listan över icke-tillåtna restriktioner i en krissituation**

Ericsson stödjer innehållet i artikel 17 och vill gärna understryka vikten av att inte enbart säkerställa den fria rörligheten för varor utan också den fria rörligheten för tjänster, inklusive den fria rörligheten för de arbetstagare/anställda som ska tillhandahålla dessa tjänster. I Ericssons fall kan detta handla om underhåll, inspektion och byggande av de basstationer som ingår i mobilnätverken. De sistnämnda är klassificerade som samhällskritisk infrastruktur. Basstationer m.m. finns över hela Europa och det är inte självklart att underhållstekniker och annan arbetskraft finns just i det land där underhållet behöver göras. Under Covid-19 pandemin hindrades t.ex. Ericsson-anställda vid några tillfällen från att resa in i vissa medlemsstater för att utföra arbete, detta till följd av inreseregler och inre gränskontroller som införts inom EU. Även om de allmänna ingångsvärderna från kommissionens sida varit att förordningsförslaget klargör hur dessa bestämmelser förhåller sig till andra regelverk så tycks sådana bestämmelser vara svåra att identifiera i förslaget till förordningstext. Ericsson skulle i detta sammanhang efterlysa ytterligare klargöranden kring samverkan mellan nu aktuellt krishanteringsinstrument och t.ex. Schengen-regelverket eller i förhållande till annan lagstiftning som rör kritisk infrastruktur. Den avgörande frågan är om något regelverk har företräde i t.ex. en situation där en medlemsstat avser införa restriktioner som hindrar företag från att t.ex. utföra underhåll på samhällskritisk infrastruktur i landet eller i ett annat land inom Unionen.

- **Artikel 24 – Begäran om information ställd till ekonomiska aktörer i ett krisläge**

Enligt artikel 24 ska ekonomiska aktörer, inom en viss tidsangivelse och under ett rådande krisläge, tillhandahålla information om produktionskapacitet och lagerstatus när det gäller särskilt kritiska varor, tillsammans med uppgifter om relevanta avbrott i leveranskedjor. En sådan informationsbegäran kan inbegripa även tillverkning som sker i fabriker utanför EU, i ett tredje land. Krav kan också komma att ställas på att företag tillhandahåller ett schema över den förväntade tillverkningen i fabriker inom Unionen, för de kommande tre månaderna.

Givet omfattningen av dessa krav som kan komma att ställas på företag och det faktum att sådana krav samtidigt också åtföljs av en särskild tidsfrist samt böter i händelse av icke hörsamhet, så framstår det som mycket väsentligt och grundläggande att denna bestämmelse också innehåller undantag från huvudregeln. I texten i artikel 24 p. 2 talas det om 'valid justification for not complying' – men för att

skapa förutsägbara villkor behöver sådana *undantag specificeras direkt i lagtexten*. Sådana godtagbara och legitima skäl för att inte följa en uppmaning om att tillhandahålla information kan t.ex. handla om fall där ett seriöst försök gjorts för att komma i kontakt med underleverantörer i tredje land, men att ingen kontakt kunnat upprättas till följd av rådande omständigheter under krisen då t.ex. ordinarie kontaktvägar legat nere eller varit avbrutna.

- **Artikel 26 och skäl 26**

Kommissionen har i sitt förslag till förordning förordat en yttersta lösning med s.k. *“common specifications”* för varor som ska kunna utfärdas av kommissionen i ett krisläge. Ericsson avråder från denna ordning och önskar peka på de fördelar med det ordinarie standardiseringsarbete som tjänat företag och EU så väl. Risken med ett sådant förfarande – om än i en angelägen krissituation – är att endast en begränsad del av industrin får delta i framtagandet av sådana *“specifications”* och därefter tenderar sådana normgivande specifikationer att bli tongivande och utvecklas till *“state-of-the-art”*, som industrin även framgent måste förhålla sig till för att anses uppfylla gängse krav. Det bör också understrykas att sådana specifikationer kommit till under särskilda omständigheter och att risken för felaktigheter därigenom är överhängande.

- **Artikel 27 – Acceptans av prioriterade varuordrar**

I motsats till artikel 24 så innefattar artikel 27, p. 4, en explicit förklaring till vad som kan anses utgöra ett giltigt skäl för att inte acceptera en prioriterad varuorder framför andra. Ericsson välkomnar dessa uttryckliga skäl och efterlyser motsvarande skrivningar i artikel 24.

- **Artikel 27, p. 7 – Ansvar för kontraktsbrott**

Artikel 27, p. 7 lyder:

‘Where an economic operator accepts and prioritises a priority rated order, it shall not be liable for any breach of contractual obligations governed by the law of a Member State that is required to comply with the priority rated order. Liability shall be excluded only to the extent the violation of contractual obligations is necessary for compliance with the required prioritisation.’

Såsom texten är utformad så kan den tolkas som att den inte reglerar vem som bär ansvaret för ett kontraktsbrott som följer av ett krav som styrs av privat- eller kommersiell rätt, t.ex. i fallet med ett kontrakt som därmed inte kan uppfyllas gentemot en privat kund, i ett B2B-förhållande. Den stora bulken av avtal som kan komma ifråga i dessa fall när en order ska prioriteras före en annan skulle åtminstone i Ericssons fall handla om avtal ingångna med privata kunder som då måste stå tillbaka. Det behöver stå klart i lagtexten om och hur sådana kunder/åtaganden kompenseras.

- **Artikel 28 – Böter**

Uttryckliga undantag från påförande av böter bör framgå i texten (jfr resonemanget under artikel 24).

Maria Ramstedt
Director Government and Policy Advocacy

Group Function Marketing & Corporate Relations
Mobile: +46730707687
maria.ramstedt@ericsson.com
Torshamnsgatan 21
164 80, Stockholm
Sverige

Reference: Diarienummer UD2022/12161
Date: 2022-10-16

4(4)